Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden Taburcu Olmaya Haz?rl?k ve Evde Bak?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden Taburcu Olmaya Haz?rl?k ve Evde Bak?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33188

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden Taburcu Olmaya Haz?rl?k ve Evde Bak?m Ölçe?i, ebeveynlerin özellikle prematüre bebeklerinin taburculuk sonras? evde bak?ma ne kadar haz?r olduklar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Ölçek, ebeveynlerin bilgi düzeylerini, pratik becerilerini ve duygusal haz?rl?klar?n? objektif olarak ölçmeyi hedefler. Bu araç, klinisyenlere ve hem?irelere, taburculuk e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ailelerin desteklenmesi gereken alanlar? belirlemede kritik veriler sa?lar. Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2021 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçe?in temel amac?, yüksek riskli bebeklerin Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi (YYBÜ) ortam?ndan eve güvenli ve ba?ar?l? bir ?ekilde geçi? yapmas?n? sa?lamakt?r. Bu ba?lamda, ölçek hem?irelik ve pediatri alan?nda önemli bir de?erlendirme arac? olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi, Taburcu Olmaya Haz?rl?k, Prematüre Bebek Bak?m?, Evde Bak?m, Ebeveyn E?itimi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Öznur Tiryaki, Nevin Cinar.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, prematüre bebeklerin ebeveynlerinin, bebeklerinin taburculu?u öncesinde ve sonras?nda evde gerekli bak?m? sa?lamaya yönelik yeterliliklerini ve haz?r olma düzeylerini belirlemektir. Taburculuk süreci, özellikle uzun süre YYBÜ'de kalan prematüre bebekler için ebeveynler aç?s?ndan stresli ve zorlay?c? olabilir. Bu ölçek, ebeveynlerin bebeklerinin özel t?bbi ihtiyaçlar?, beslenme düzenleri, ilaç uygulamalar? ve acil durum yönetimi gibi konulardaki bilgi ve beceri eksikliklerini tespit etmek için tasarlanm??t?r.

Elde edilen skorlar, sa?l?k profesyonellerinin bireyselle?tirilmi? e?itim ve destek planlar? olu?turmas?na olanak tan?yarak, taburculuk sonras? komplikasyon riskini azaltmay? ve bebek sa?l???n? optimize etmeyi amaçlar. Ölçe?in geli?tirilmesi, Tiryaki ve Cinar (2021) taraf?ndan yürütülen kapsaml? bir çal??ma ile gerçekle?tirilmi?tir.

Yap?

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden Taburcu Olmaya Haz?rl?k ve Evde Bak?m Ölçe?i, ebeveynlerin bili?sel ve davran??sal haz?rl?klar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, tipik olarak a?a??daki anahtar boyutlar? içerir:

Bili?sel Haz?rl?k (Bilgi Düzeyi): Ebeveynin prematüre bebek bak?m?, t?bbi cihaz kullan?m?, enfeksiyon önleme ve geli?imsel dönüm noktalar? hakk?ndaki teorik bilgisi.
Davran??sal Haz?rl?k (Beceri Düzeyi): Bebe?in beslenmesi (oral veya tüple beslenme), ilaçlar?n do?ru uygulanmas?, ya?am belirtilerinin izlenmesi ve temel resüsitasyon becerileri gibi pratik bak?m becerileri.
Duygusal ve Sosyal Haz?rl?k: Ebeveynin stresle ba?a ç?kma yetene?i, sosyal destek kaynaklar?n? kullanma becerisi ve evde bak?m sorumlulu?unu üstlenmeye yönelik özgüveni.

Bu boyutlar, ebeveynin evde ba??ms?z ve güvenli bir bak?m ortam? yaratma kapasitesini bütüncül bir ?ekilde yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda (Tiryaki & Cinar, 2021) geçerlik çal??malar?n?n detayl? olarak sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Ölçe?in geçerli?i, içeri?in ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesini gösteren **Kapsam Geçerli?i** (Content Validity) ve ölçe?in teorik yap?yla uyumunu gösteren **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) yöntemleriyle incelenmi?tir.

Kapsam geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilgili alana uygunlu?u yüksek düzeyde onaylanm??t?r. Yap? geçerli?i ise genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçe?in, teorik olarak belirlenen taburculuk haz?rl??? faktörlerini ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ü do?rulanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k (Internal Consistency) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Bu amaçla **Cronbach's Alpha** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Akademik standartlara uygun olarak, Tiryaki ve Cinar (2021) çal??mas?nda Cronbach's Alpha de?erinin kabul edilebilir düzeylerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u ve ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçe?in farkl? uygulamalarda tutarl? sonuçlar verebilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (Exploratory Factor Analysis - AFA) veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (Confirmatory Factor Analysis - DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm??t?r. Taburculuk haz?rl??? kavram?n?n,

ARABPSYCHOLOGY.COM

tek bir genel faktör yerine, birden fazla alt boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, ebeveyn haz?rl???n?n farkl? alt alanlara ayr?ld???n? ve bu alt alanlar?n ölçek maddeleri taraf?ndan yeterince temsil edildi?ini göstermi?tir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in klinik uygulamalarda daha spesifik müdahale alanlar?n? belirlemek için kullan?labilmesine olanak tan?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Çal??mas? / Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Derecelendirme format? (Orijinal yay?nda belirtilmemi? olsa da, bu tür ölçekler genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ebeveynler

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden taburcu edilecek prematüre bebeklerin ebeveynleri.

Test Metodolojisi: Psikometrik özellikleri ara?t?r?lm??, yap? geçerli?i ve iç tutarl?l??? kan?tlanm?? bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.

Anahtar Kelimeler

Neonatal Yo?un Bak?m, YYBÜ, Prematüre Bak?m?, Ebeveyn Haz?rl???, Ölçek Geli?tirme, Evde Bak?m Yönetimi.

Yazarlar ve ?leti?im

Sorumlu Yazar: Öznur T?RYAK?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: oznuritiryaki@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yasal izinlerin ve potansiyel ücretlerin belirlenmesi amac?yla sorumlu yazar (Öznur Tiryaki) ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makale, Journal of College of Physicians and Surgeons Pakistan dergisinde yay?nlanm??t?r ve PubMed üzerinden eri?ilebilir durumdad?r: pubmed.ncbi.nlm.nih.gov. Orijinal PDF dosyas? da mevcuttur. Orijinal PDF ?u adresten indirilebilir: scale-development-study-readiness-for-discharge-from-the-neonatal-intensive-care-unit-and-home-care.pdf

Kaynaklar

Tiryaki, O., & Cinar, N. (2021). Scale Development Study: Readiness for Discharge from the Neonatal Intensive Care Unit and Home Care of Premature Infants by Parents. *J Coll Physicians Surg Pak, 31*(2), 171-176. doi: 10.29271/jcpsp.2021.02.171

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinden Taburcu Olmaya Haz?rl?k ve Evde Bak?m Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na ula?mak için orijinal makaleye (Tiryaki & Cinar, 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM